Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
7588876

Bijlage(n)
0

Datum 3 juli 2026
Betreft Bijlage 4: Boa-bestel

In het commissiedebat boa-stelsel op 12 maart 2026 heb ik uw Kamer toegezegd om een los hoofdstuk over boa's op te nemen in het halfjaarbericht politie.[1] Middels deze bijlage beschouw ik deze toezegging als afgedaan.

Aanpassing Beleidsregels boa

In het Tweeminutendebat boa-stelsel van 19 mei 2026 is een tweetal moties ingediend die betrekking hebben op de Beleidsregels boa. De motie van de Kamerleden Faber (PVV) en Straatman (CDA) ziet op het zo snel mogelijk aanpassen van deze beleidsregels ten aanzien van de criteria voor de toekenning van geweldmiddelen. [2] Deze wijziging is op 1 mei jl. ingegaan. Onder de nieuwe toekenningscriteria wordt voor de toekenning van geweldmiddelen aan boa's gekeken naar de bevoegdheden, rol en taak van de boa in plaats van voorheen naar de inzet van de boa en situaties uit het verleden.

De motie van het Kamerlid Martens-America, ziet op het voor boa's mogelijk maken om gelijktijdig een vuurwapen en een diensthond toegekend te krijgen als geweldmiddel. [3] In de toelichting op de recente aanpassing van de Beleidsregels boa staat benoemd dat een boa geen dienst- of surveillancehond krijgt toegekend als een vuurwapen is toegekend. Dit is in de toelichting op de regelingstekst per abuis niet goed verwoord. Bedoeling van de passage was om aan te geven dat de toekenning van een diensthond losstaat van de toekenning van de overige geweldmiddelen. Een aanvraag voor een diensthond wordt gelet op de benodigde expertise en de beschikbaarheid altijd per geval beoordeeld. De tekst in de beleidsregel zelf is daarentegen wel juist. De toelichting zal dus bij de beoordeling door Justis van een aanvraag buiten beschouwing gelaten worden op dit punt.

Daarnaast maak ik van de gelegenheid gebruik om enige onduidelijkheid weg te nemen over de vorm en inhoud van de aanwijzingsbesluiten en samenwerkingsovereenkomsten, als bedoeld onder criteria b) en c) van de Beleidsregels boa, voor de toekenning van geweldmiddelen aan boa's. Het is bij een mandaat of aanwijzing van belang dat duidelijk is welke functionaris wordt gemandateerd of aangewezen. De vorm van de aanwijzing of het mandaatbesluit geschiedt volgens het format van het betreffende bevoegde gezag. Het doel of belang van een samenwerkingsovereenkomst is dat de betrokken partijen vooraf hebben nagedacht over effectieve samenwerking en ondersteuning, zoals bij opvolging en hulp door de politie in geval van escalatie of grote gevaarzetting.

[1] Kamerstukken II, 2025/26, TZ202603-056.
[2] Kamerstukken II, 2025/26, 36395 nr. 32.
[3] Kamerstukken II, 2025/26, 36395 nr. 30.

Voorbeelden van samenwerkingsovereenkomsten en handhavingsarrangementen zijn als bijlage van de boa-brief van 2 oktober aan uw Kamer gezonden. Zodoende kunnen de boa en de politie daar rekening mee houden in zijn optreden mocht het toezeggen van hulp en ondersteuning in sommige gevallen of op sommige plaatsen moeilijk blijken. Politieagenten en boa's zijn namelijk allebei onderdeel van de politiefunctie en dienen deze in een goede samenwerking met- en ondersteuning van elkaar uit te voeren.

Regeling toetsing geweldsbeheersing buitengewoon opsporingsambtenaar en ambtenaren van bijzondere opsporingsdiensten (RTGB)

Op dit moment ben ik bezig met het toekomstbestendig inrichten van de (her-) certificering van boa's onder de RTGB. Hiervoor worden verschillende scenario's uitgewerkt samen met betrokken partijen als politie, Politieacademie en boa-werkgevers. Binnen deze scenario's wordt bezien wat de rol van elk van deze partijen voor de lange termijn zou kunnen en moeten zijn voor de toekomstbestendige inrichting van de RTGB voor het (her)certificeren van de boa's. Belangrijk onderdeel van de toekomstbestendige inrichting is een goede registratie van zowel de te toetsen als de reeds getoetste boa's en de beschikbare (gecertificeerde) RTGB-toetsers. Daarnaast dient e.e.a. ook juridisch goed geborgd te worden.

Voor de korte termijn in 2026 wordt gewerkt aan het creëren van voldoende certificeringsmogelijkheden, zodat de boa's die het betreft ook voor 2027 hun politiebevoegdheden en/of geweldmiddelen kunnen behouden. Deze capaciteit dient binnen de huidige kaders van de RTGB en aanverwante regelgeving gevonden te worden. Hierbij wil ik benadrukken dat boa-werkgevers gebruik kunnen maken van elkaars gecertificeerde toetsers en dat de certificering in een dergelijk geval plaatsvindt uit hoofde van de boa-organisatie waar de toetser in vaste dienst is. Gecertificeerde toetsers kunnen dus niet als ZZP'er ingehuurd worden door een boa-organisatie om toetsen af te nemen.

Informatiepositie boa's

Tijdens het Commissiedebat van 12 maart jl. over het boa-stelsel is gesproken over de informatiepositie van private groene boa's (Z202603-059). Zoals in het Coalitieakkoord vermeld, moeten boa's in staat worden gesteld om overlastgevers effectief aan te pakken. Hiervoor krijgen ze toegang tot het vreemdelingenregister en, onder voorwaarden, tot de strafrechtketendatabank. Daarnaast kunnen boa's in domein I en de publieke groene boa's in domein II sinds 1 april 2026 toegang krijgen tot het rijbewijzenregister. Deze boa's kunnen het rijbewijzenregister raadplegen in de situatie dat zij de identiteit willen vaststellen van personen die geen identiteitsbewijs bij zich hebben. In de tweede helft van dit jaar zal de toegang tot het rijbewijzenregister worden uitgebreid naar de boa's in domein IV. Ook de informatiepositie van deze boa's wordt hiermee enorm verbeterd.

In het Tweeminutendebat over het boa-bestel d.d. 19 mei jl. heeft uw Kamer de motie van de Leden Straatman en Mutluer aangenomen over de toegang tot informatiesystemen voor private groene boa's. [4] Ten aanzien van de toegang tot het rijbewijzenregister geldt dat dit enkel mogelijk is indien de boa over het Burgerservicenummer (BSN) van de staande gehouden persoon beschikt. Daarvoor dient de boa ook toegang tot de Basisregistratie Personen (BRP) te

[4] Kamerstukken II, 2025/26, 36395 nr 34.

hebben. Hoewel de private groene boa's in domein II deze toegang tot de BRP wel hebben, mogen zij daarin niet het BSN opvragen en verwerken. Op dit moment worden met het ministerie van Binnenlandse Zaken gesprekken gevoerd over of en zo ja, hoe en wanneer, de toegang tot dit BSN kan worden gerealiseerd. Hoewel duidelijk is dat ook deze groep boa's baat heeft bij toegang tot het rijbewijzenregister, is een zorgvuldige voorbereiding vereist. Afhankelijk van de uitkomsten van deze gesprekken kunnen verdere stappen gezet worden.

Ten aanzien van de toegang tot de andere twee registers (Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) en Strafrechtketendatabank (SKDB) geldt dat nog gesprekken worden gevoerd binnen het ministerie van JenV over de juridische en technische voorwaarden voor toegang, ook voor de andere boa's. Omdat het ook hier gaat om toegang tot gevoelige informatie, dient het realiseren van de toegang nauwkeurig te worden uitgewerkt. Ik streef ernaar om, in lijn met het voornemen van de herziening van het boa-stelsel, in 2028 de toegang (mits juridisch mogelijk) gerealiseerd te hebben. Een solide samenwerking met de collega's van de andere betrokken afdelingen en departementen staat aan de basis van de vereiste voortgang. Zij zijn dus betrokken bij de trajecten. Ik zal uw Kamer blijven informeren via onderhavige brief.

Erkenning PTSS als beroepsziekte voor boa's

Tijdens het commissiedebat over het boa-stelsel van 12 maart jl. heb ik de toezegging[5] gedaan om terug te komen op het verzoek om PTSS te erkennen als een beroepsziekte voor de boa. Hierover heeft uw Kamer ook de motie van het Lid Mutluer[6] aangenomen. Het kabinet waardeert het initiatief en benadrukt dat boa's onze steun en zorg verdienen indien dat nodig is. Zeker als de boa tijdens het zorgen voor onze veiligheid zelf ziek wordt of PTSS krijgt.

PTSS kan worden veroorzaakt door één of meerdere ingrijpende gebeurtenissen. Gebeurtenissen waar ook boa's mee te maken krijgen. Wanneer deze zich in overwegende mate voordoen in het werk, kan er sprake zijn van een beroepsziekte. In het algemeen geldt, dat of er sprake is van een beroepsziekte, dit in individuele gevallen wordt vastgesteld door een bedrijfsarts. Bij Defensie is PTSS (landelijk) erkend als beroepsziekte in juridische zin. Dit betekent dat Defensie de erkenning van PTSS vastgelegd heeft in de rechtspositie middels rechtspositionele regelingen. Dit zijn geldende afspraken tussen werkgever en werknemers. Bij de politie is PTSS een van de psychische gezondheidsklachten die als beroepsgerelateerd worden beschouwd. Daarmee krijgt een medewerker toegang tot specifieke zorg en aanspraak op schadevergoedingen. Dit is vastgelegd in de rechtspositie.

Een verschil tussen het beroep van boa en dat van werknemer bij de politie of Defensie is dat zowel bij Politie als Defensie het werkgeverschap centraal is belegd. Anders dan bij Politie en Defensie ligt de werkgeversverantwoordelijkheid voor de boa bij veel verschillende (soorten) werkgevers. Een centrale cao voor boa's is, mede wegens dit groot aantal verschillende (soorten) werkgevers, momenteel niet te realiseren. Het centraal erkennen van PTSS als beroepsziekte voor de boa is om deze reden niet generiek mogelijk. Het is aan de werkgevers van de boa's om hier op in te zetten en afspraken over te maken.

[5] Kamerstukken II, 2025/26, TZ202603-057
[6] Kamerstukken II, 2025/26, 36395, nr. 35

Wel kan ik me voorstellen dat boa's door de aard van hun werk risico lopen op PTSS. Om die reden zal ik bij het traject naar het invoeren van een nieuw boa-stelsel aan werkgevers vragen om te onderzoeken of zij PTSS als beroepsziekte voor hun werknemers willen aanmerken. Hiermee beschouw ik de toezegging en motie als afgedaan.

Halt verwijzingen door gemeentelijke boa's

Vanaf 1 juni 2026 kunnen boa's uit domein I (openbare ruimte) voor meer strafbare feiten dan voorheen minderjarigen een reprimande geven of naar Halt doorverwijzen. Het doel hiervan is tweeledig. Door in te zetten op pedagogische maatregelen wordt getracht minderjarigen zoveel mogelijk buiten het strafrecht te houden. De reprimande en de Halt-interventie zijn alternatieven voor strafrechtelijke vervolging en kunnen worden ingezet bij jongeren tussen 12 en 18 jaar die nog niet eerder met het strafrecht in aanraking zijn gekomen. Het gaat daarbij om strafbare feiten als baldadigheid, alcoholbezit en vernieling. Jongeren krijgen bij Halt de kans om te leren van hun fout, die fout te herstellen, bijvoorbeeld met excuses en een schadevergoeding, en een strafblad te voorkomen.

Daarnaast wordt meer rechtsgelijkheid gecreëerd door boa's en politie dezelfde strafbare feiten op dezelfde wijze af te laten doen. Voorheen konden boa's slechts voor drie feiten doorverwijzen naar Halt. In de praktijk betekende dat dat boa's in veel gevallen een geldboete uit moest schrijven voor een minderjarige met mogelijk negatieve gevolgen voor de justitiële documentatie, terwijl een politieagent de minderjarige voor hetzelfde feit naar Halt kon sturen zonder negatieve gevolgen voor de justitiële documentatie. Dit verschil in doorverwijzingsmogelijkheid werd onwenselijk geacht, omdat het voor licht grensoverschrijdend gedrag niet uit zou moeten maken of een minderjarige aangesproken wordt door een politieagent of door een boa.

De nieuwe werkwijze wordt zorgvuldig gemonitord. Na een half jaar wordt een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. Zo wordt geborgd dat de uitbreiding van bevoegdheden in de praktijk leidt tot wat beoogd wordt: meer rechtsgelijkheid en een betere kans voor jongeren om zonder strafblad verder te gaan.